

Kudospalat ja ruumiinavausnäytteet virologisiin tutkimuksiin

Näytteenotto

Kudos- ja koepaloja sekä ruumiinavauksen yhteydessä otettuja näytteitä voidaan käyttää virus- ja muiden mikrobitautilien diagnostiikkaan tähtäävissä tutkimuksissa. Kyseeseen tulevat virusanti-geenosoitus-, nukleinihapon osoitus- ja virusviljelymenetelmät.

Nukleinihapon osoittamiseen ja virusviljelyyn lähetettävien näytteiden kontaminoituminen näytteen ulkopuolisella materiaalilla tulee estää. Tästä huolehditaan aseptisen näytteenoton lisäksi myös käyttämällä tehdaspuhtaita kertakäyttöisiä näyteastioita ja huolehtimalla siitä, että näyte sijoitetaan ilman välivaiheita lopulliseen näyteastiaansa.

Näyteastia ja näytemäärä

Näytteeksi lähetetään muutaman mm³:n pala kierrekorkillisessa muoviputkessa pienessä määrässä steriiliä fysiologista keittosuolaliuosta tai viruskuljetusputkessa. Näytteen voi toimittaa myös steriiliin fysiologiseen keittosuolaan kostutetussa sideharsotaitoksessa, joka on suljettu tehdaspuhtaaseen kierrekorkilliseen muoviseen näyteastiaan.

Nukleinihappotutkimuksia varten tuorenäytteet soveltuvat parhaiten, mutta poikkeustapauksissa voidaan käyttää myös formaliinifiksoituja näytteitä; tällöin kuitenkin tutkimuksen herkkyys on heikompi.

Näytteen lähetys ja säilytys

Näyte lähetetään tutkivaan laboratorioon mieluiten välittömästi, mutta näytettä voidaan säilyttää 1-3 vrk jääkaappilämpötilassa ennen lähettämistä. Pidempää säilytystä varten näyte tulee pakastaa vähintään -20 (±2) °C:een, jolloin näyte on myös lähetettävä pakastettuna (virusviljelyyn tarkoitettua näytettä ei kuitenkaan tule pakastaa). Näytteet lähetetään tavallisena postikuljetuksena diagnostisiin näytteisiin sovellettavan ohjeen mukaan.

Ns. infektiöhälytystilanteisiin liittyvässä virusdiagnoosissa edellytetään yhteydenottoa etukäteen puhelimitse. Em. tilanteissa noudatetaan infektiovaarallisten näytteiden pakkaus- ja kuljetusohjeita.